12A-Swifaatu Dhawaatil-adhwdaad (Swiffah Zilizo Na Kinyume)

A- صِفَاتُ ذَوَاتِ الأَضْدادِ Swifaatu Dhawaatil-adhwdaad (Swiffah Zilizo Na Kinyume)

1. **الْهَمْسُ Al-Hams - Kunong'ona**[1] na kinyume chake ni **الْجَهْرُ Al-Jahr – Kusikika;** Swiffah hizi zina athari ya sauti.

الْهَمْسُ **Al-Hams** **(Kunong'ona)**	الْجَهْرُ **Al-Jahr** **(Kusikika)**
Kutoa pumzi yaani sauti ya kunong'ona inayotoa upepo wakati wa kutamkwa herufi katika herufi za al-hams. Herufi zake ni kumi (10) zimekusanywa katika ibara: فَحَثَّهُ شَخْصٌ سَكَتَ Ukiweka mkono mbele ya mdomo ukatamka herufi hizi, utahisi hewa kutoka mdomoni. Jaribu kutamka herufi zifuatazo: أَفْ فَ فُ فِ	Kuzuia kutoka pumzi yaani kutokutoa sauti ya kunong'ona wakati wa kutamkwa herufi. Herufi ni zilizobakia ukizitoa herufi zisizokuwa za al-hams. أ ب ج د ذ ر ز ض ط ظ ع غ ق ل م ن و ي

[1] Kutokana na upana wa lugha ya Kiarabu, maana za Swiffah huenda zikawa si kama zilivyokusudiwa lakini nimejaribu kuzipa maana za karibu kabisa, na itahitaji mwalimu kufafanua zaidi.

2. الشِّــــدَّة **Ash-Shiddah** –**Nguvu** na kinyume chake ni الـرَّخـاوَة **Ar-Rakhaawah** - **Udhaifu** na baina yao iko **At-Tawassutw** الـتَّـوَسُّـــط – **Wastani.**

الشِّدَّة **Ash-Shiddah (Nguvu)**	التَّوَسُط **At-Tawasswutw (Wastani)**	الرَّخَاوَة **Ar-Rakhaawah (Dhaifu)**
Kuzuia kutoka kwa sauti wakati wa kutamkwa herufi miongoni mwa herufi za ash-shiddah. Mfano ت katika خُلِقَتْ Herufi zake ni nane (8) zimekusanywa katika ibara: أَجِدُ قَطٍ بَكَتْ	Swiffah iliyopo baina ya ash-shiddah na ar-rakhaawah kwa maana; sauti haizuiliki kikamilifu wala haiendelei kikamilifu bali huwa kati na kati. Herufi zake ni 5 zilizokusanywa katika ibara: لِنْ عُمَر	Kutangulia kutoka sauti wakati wa kutamka herufi miongoni mwa herufi za ar-rakhaawah. Mfano ش katika مَعَايِش Herufi zake ni zote zilobakia ukitoa herufi za ash-shiddah na at-tawassutw ث ح خ ذ ز س ش ص ض ظ غ ف و ه ي

3. الإِطْبَاق **Al-Itwbaaq – Kufunga** na kinyume chake ni الإِنْفِتَاح **Al-Infitaah** - **Kufungua;** Swiffah hizi zina athari ya sauti

الإِطْبَاق **Al-Itwbaaq** **(Kufunga)**	الإِنْفِتَاح **Al-Infitaah** **(Kufungua)**
Kukutana sehemu ya ulimi na sakafu ya juu ya mdomo (kufungika) wakati wa kutamka herufi. Swiffah hii huilazimu herufi kufungika hata ikiwa ina *i'raab* ya kasrah. Herufi zake ni nne (4) zenye nguvu kabisa. ص ض ط ظ	Kutenganisha baina ya ulimi na sakafu ya juu ya mdomo wakati wa kutamka herufi na hivyo mdomo hufunguka. Herufi zake ni herufi zote zisizokuwa za al-itwbaaq أ ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ع غ ف ق ك ل م ن و هـ ي

4. الإسْــتِعْلاء **Al-Isti'-laa – Kupaa juu** na kinyume chake ni الإسْــتِفال **Al-Istifaal – Kuinamisha**[2] Hizi ni swiffah za lazima ambazo haziepukani na dhati ya herufi. Swiffah hizi zina athari ya sauti

الإسْتِعْلاء **Al-Isti'-laa** **(Kupaa juu)**	الإسْتِفال **Al-Istifaal** **(Kuinamisha)**
Kuelekeza shinikizo ya herufi (hewa yake) kwa kupandisha ulimi juu ya sakafu ya mdomo wakati wa kuitamka herufi na kujaza mdomo. Herufi zake ni saba (7) zilizokusanywa katika ibara: خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ	Kuteremsha ulimi chini wakati wa kutamka herufi yaani kutokufanya mdomo kujaa. Herufi zake ni herufi zote zisizokuwa za ألإسْــتِعْلاء (al-isti'laa). أ ب ت ث ج ح د ذ ر ز س ش ع ف ك ل م ن و هـ ي

---

[2]Inajulikana pia kama ni Tafkhiym na Tarqiyq – Tafkhiym na Tarqiyq ni matokeo ya Swiffah ya ألإسْــتِعْلاء (al-isti'laa) na الإسْــتِفال (al-istifaal)l, hivyo Tafkhiym na Tarqiyq ni Swiffah "Aaridhwah" za kuzuka.

5. **الإِذْلاق Al-Idhlaaq – Mtiririko** na kinyume chake ni **الإِصْمَـــــات Al-Iswmaat – Kuzuilika**; swiffah hizi hazina athari ya sauti[3]

الإِذْلاق **Al-Idhlaaq** **(Wepesi na uharaka)**	الإِصْمَات **Al-Iswmaat** **(Kuzuilika/Uzito na ugumu)**
Wepesi na uharaka wa kutamka herufi kwa sababu ya kutoka kwake kutoka ncha ya ulimi au midomo miwili. Imeitwa hivyo kwa kuwa baadhi yake hutoka ukingoni mwa ulimi, nazo ni: ر ن ل na baadhi yake hutoka kutoka midomo miwili, nazo ni: ف م ب Herufi zake zimekusanyika katika ibara: فَرَّ مِنْ لُب	Kuhitajika juhudi ya kuzitamka herufi na hutamkwa polepole na kutoka ndani ya mdomo na koo. Herufi zake ni herufi zote zisizokuwa za al-idhlaaq أ ت ث ج ح خ د ذ ز س ش ص ض ط ظ ع غ ق ك و هـ ي

Tanbihi: Swiffah hizo zote zinakuwa na nguvu zaidi herufi zinapokuwa zina sukuwn, na zinapunguka zinapokuwa na *i'raab*.

[3] Zinahusiana na Swarf katika lugha ya Kiarabu.